

Toimintakertomus 2020

Maataloustuottajain Kaakkois-Suomen Liitto
MTK-Kaakkois-Suomi ry

SISÄLLYSLUETTELO

1. Puheenjohtajan katsaus

2. MTK-Kaakkois-Suomi

- 2.1. Arvot ja toiminta-ajatus
- 2.2. Tietoja toimialueesta
- 2.3. Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain Kaakkois-Suomessa vuonna 2019
- 2.4. Maatilojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

3. MTK-Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

- 3.1. Jäsenet
- 3.2. Kunniajäsenet
- 3.3. MTK-yhdistykset ja jäsenmäärät
- 3.4. Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit
  - 3.4.1. Johtokunta
  - 3.4.2. Eteläisten MTK-liittojen valiokunnat
  - 3.4.3. Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta
  - 3.4.4. Tilin- ja toiminnantarkastajat
  - 3.4.5. Toimitilat
  - 3.4.6. Toimihenkilöt
  - 3.4.7. Edustajat MTK:ssa
  - 3.4.8. MTK:n valiokunnat
  - 3.4.9. Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

4. Vuoden 2020 toiminta

- 4.1. Edunvalvonta
- 4.2. Koulutukset ja tapahtumat
- 4.3. Kuluttajatyö
- 4.4. Hanketyö
- 4.5. Kannanotot ja tiedotteet
- 4.6. Liiton kokoukset
- 4.7. Johtokunnan toiminta
- 4.8. Edustus toimitelmissä ja hankkeissa

5. Maaseutunuoret

6. Sektorikohtaiset katsaukset

- 6.1. Maaseutuyrittäjyys
- 6.2. Peltokasvit
- 6.3. Maito
- 6.4. Liha
- 6.5. Luomu
- 6.6. Ympäristö- ja maapolitiikka
- 6.7. Sosiaalipolitiikka

7. Liiton talous

8. Jäsenpalvelut

9. Liiton johtokunnan 2021 yhteystiedot

1. Puheenjohtajan katsaus

Vuosi 2020 oli monin tavoin ikimuistettava. Pällimmäisenä tietysti koronapandemian puhkeaminen. Alkuvuosi alkoi järjestöllä normaalilla kaavalla, oli pohdintaa Brexitin tulevista vaikutuksista, EU-maatalouspolitiikan uuden kauden valmistelua, kotimaan politiikkaan vaikuttamista ja muita normaaleja järjestön tehtäviin kuuluvia asioita tehden. Maaliskuussa Suomenkin tavoittanut koronapandemia ja sen mukanaan tuoma poikkeuslain käyttöönotto muutti vähäksi aikaa toiminnan valmisteluksi tilojen varautumiseen poikkeusoloissa. Käytännössä tiloilla arki muuttui aika vähän. Suurimmat vaikutukset olivat puutarha- ja vihannestiloilla ja matkailuyrittäjillä. Alkoi kova pohdinta, mistä ja miten tiloille löytyy kausityöntekijöitä. MTK alkoi järjestää ulkomaista työvoimaa tiloille, koska kotimaisen työvoiman riittävyttä kukaan ei voinut taata. Myöhemmin alkoi näkyä varaosatoimitusten hidastumista, mutta muuten negatiiviset vaikutukset jäivät vähäisiksi. Positiivisena asiana on ollut kotitalouksissa lisääntynyt ruuan laitto ja leipominen. Tämä on näkynyt kotimaisten raaka-aineiden kysynnän pienenä kasvuna osassa tuotteita. Myös suoramyynnissä oli keväällä kasvua. Lopputulema voi kuitenkin olla kokonaisuudessa negatiivinen kotitalouksien ostovoiman laskun takia.

Alkukankeudesta kun selvittiin, niin järjestönkin toiminta alkoi palata normaaleihin uomiinsa, tosin lähes kaikki tapahtui live-tapaamisten sijasta Team-verkkoympäristössä etänä. Kohti loppuvuotta mentäessä kuitenkin alkoi jo odottaa, että päästäisiin jälleen livenäkin kokoustamaan, edes osan palaverista. Tässäkin on positiivinen juttu se, että järjestö otti valtavan digiloikan, tosin pakon edessä. Ehkä tulevaisuus on jokin sopiva sekoitus live- ja etätapaamisia.

Korona-vuodesta huolimatta MTK:n järjestöuudistus eteni vuonna 2020 kovaa vauhtia. Oivan rakentaminen ja jäsenmaksujärjestelmän viimeiset päätökset saatiin tehtyä ja uusi tapa kerätä jäsenmaksua voi alkaa vuonna 2021. Myös tavasta tilittää liitoille osa edunvalvontamaksusta päästiin sopuun. Näin liittojen toiminta ja talous on turvattu myös tulevaisuudessa. Suurin huomio on se, että tuottajayhdistysten taloutta pystytään jatkossa suunnittelemaan entistä varmemmin ja taloudellinen vastuu jäsenistä jakaantuu suuremmalle osalle järjestöä.

Vuosi 2020 oli myös maatalousyriyten kannalta haasteellinen. Taloudellinen tilanne ei ole parantunut tiloilla ja koronan tuoma epävarmuus markkinoiden kehittymisestä ei helpota tilannetta myöskään jatkossa. Sää oli monessa kohtaa vähintäänkin mielenkiintoinen, enpä itsekään ole aikaisemmin lähtenyt keväällä kylvötoihin yli -5 celsiusasteen pakkasella. Kesän hellejakso vei monelta parhaat sadot, varsinkin ohrat kärsivät keleistä muita enemmän. Satovaihtelut olivat isoja eri tilojen välillä, olosuhteista ja sijainnista riippuen. Ja hintataso viljoilla syksyllä oli varsin surkea. Tämä syksy toi taas esille hinnan kiinnityksen edut, pelkillä vapailla markkinoilla toimiminen on taloudellisesti todella iso riski. Nyt vuodenvaihteen jälkeen, kun tätä kirjoitan, on havaittavissa merkkejä hintatason noususta, varsinkin öljykasveilla ylämäki on ollut reipasta, matif-hinnan noustessa jo yli 500€/tn, edellinen kerta oli vuonna 2012. Toivottavasti muutkin tuotteet seuraavat perässä ja tiloilla voitaisiin päästä kannattavampaan tuotantoon, tuotantosuunnasta riippumatta.

Vuosi 2021 on alkanut ja kevätauringon paistaessa entistä kirikkaammin, alkaa yrittäjän mieli kohentua ja kevääseen valmistautuminen jatkuu aiemmin tehtyihin suunnitelmiin pohjautuen.

Aurinkoista kevättä ja hyvää vuotta 2021

Matti Seitsonen, MTK-Kaakkois-Suomi, puheenjohtaja

2. MTK-Kaakkois-Suomi

2.1. Arvot ja toiminta-ajatus

Liiton toiminnan arvot

MTK-Kaakkois-Suomi ry toimii alueellaan jäsentensä etujen valvojana ja puolenpitäjänä. Liitto on maataloustuottajan, metsänomistajien sekä maaseutuyrittäjien maakunnallinen etujärjestö.

Liiton toiminnalle on hyväksytty seuraavat arvot:

- Maahenki
- Asiantuntevuus
- Tulevaisuushakuisuus
- Sisäinen tasa-arvo

Liiton toiminta-ajatus

MTK-Kaakkois-Suomen tehtävänä on turvata jäsentensä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä kehittää niitä.

Liitto vaikuttaa alueellisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kunta-, maakunta- ja valtakunnan tason päätöksiin. Liiton tavoitteena on taata jäsenille tasavertaiset toimintamahdollisuudet.

2.2. Tietoja toimialueesta

Liiton toimialueena on Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat. Tämän lisäksi liiton toimialueeseen kuuluu osia Etelä-Savon, Päijät-Hämeen ja Uudenmaan maakunnista.

Kymenlaakson maakunnan maapinta-ala on 5.148 km², asukasluku vuoden 2020 alussa 171.167 henkeä ja asukastiheys n. 33 asukasta neliökilometrillä (lähde: Tilastokeskus).

Etelä-Karjalan maakunnan maapinta-ala on 5.328 km². Asukasluku Etelä-Karjalassa oli vuoden 2020 alussa 127.757 henkeä ja asukastiheys n. 24 asukasta neliökilometrillä (lähde: Tilastokeskus). Vertailun vuoksi todettakoon, että keskimääräinen Suomen asukastiheys on n. 14 asukasta neliökilometrillä.

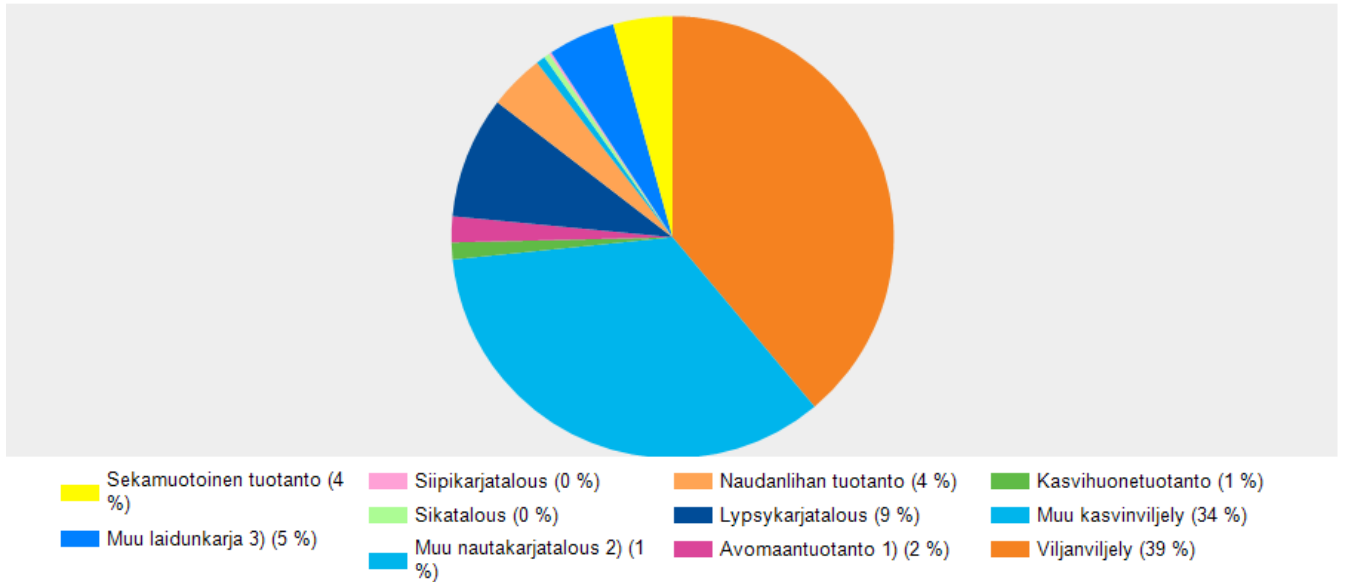
MTK-Kaakkois-Suomi toimii tällä hetkellä 18 kunnan alueella: Kouvola, Iitti, Pyhtää, Loviisa, Kotka, Hamina, Virolahti, Miehikkälä, Luumäki, Lemi, Savitaipale, Suomenniemi/Mikkeli, Lappeenranta, Taipalsaari, Imatra, Ruokolahti, Rautjärvi ja Parikkala.

Lähde: Tilastokeskus https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html

2.3. Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain Kaakkois-Suomessa 2019

Kaakkois-Suomessa maatilojen lukumäärä, kuten muuallakin maassamme, on vähenevä. Luonnonvarakeskuksen (Luke) vuoden 2019 ennakoarvion mukaan tiloja oli toissa vuonna yhteensä 2.893 kpl ja käytössä olevaa maatalousmaata 136.410 ha eli keskimäärin 47,10 ha/tila.

Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä muuttujina Tuotantosuunta. Kaakkois-Suomi, 2019.

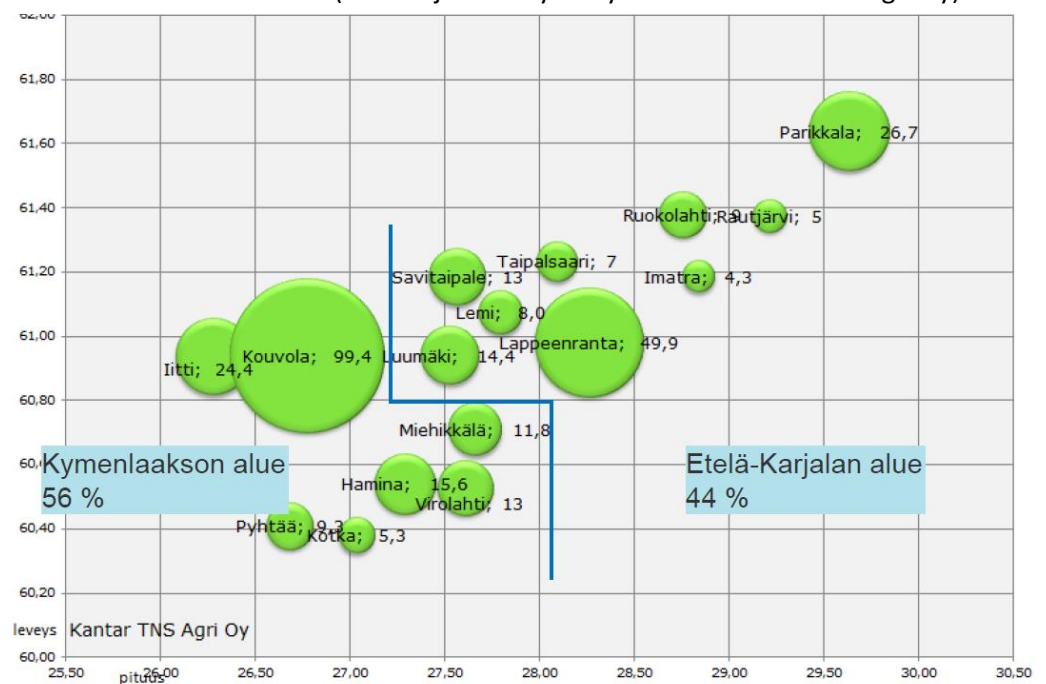
Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne

2.4. Maatilojen rahavirrat Kaakkois-Suomessa

Kaakkois-Suomessa maatalouden tulovirta oli noin 316 milj. euroa (2019), eli noin 5 % koko maan maatalouden tuloista. Alla kuntakohtaiset luvut (Maatilojen kehitysnäkymät 2025 KantarTNSAgri Oy)

SISÄLTÄÄ:

Myyntitulot
Tuet
Metsätulot
Sivuansiot

3. MTK-Kaakkois-Suomen jäsenet ja hallinto

3.1. Jäsenet

Toimintavuonna liiton jäsenenä oli 18 MTK-yhdistystä. Lisäksi Etelä-Karjalan Osuuspankki, LähiTapiola, Lihakunta, LSO-osuuskunta, ProAgria Etelä-Suomi, Tuottajain Maito, Kymenlaakson lihanautakerho, Kymenlaakson kasvinviljelijät, Kaakon metsänhoitoyhdistys ja Kymenlaakson metsänhoitoyhdistys ovat liiton yhteisöjäseniä.

3.2. Kunniajäsenet

Liiton kunniajäseniä ovat seuraavat henkilöt:

maanviljelijä *Viljo Mattinen*
maanviljelijä *Ossi Illukka*
maanviljelijä *Kyösti Harju*
maanviljelijä *Reino Parkko*
maanviljelijä *Juha Saikko*

3.3. MTK-yhdistykset ja jäsenmäärät

MTK-yhdistysten jäsenmäärä on toimintavuotena pienentynyt keskimäärin noin viidellä prosentilla edellisvuoteen verrattuna. Seuraavassa taulukossa näkyy yhdistyskohtainen jäsenkehitys.

Yhdistys	2019	2020
Anjalankoski	836	761
Elimäki	524	501
Iitti	406	382
Jaala-Kuusankoski	326	316
Joutseno	380	364
Kaakko	1202	1157
Kymi-Pyhtää	306	297
Lappee	706	658
Lappeenranta	44	42
Lemi	225	225
Luumäki	318	287
Parikkala	487	452
Ruotsinpyhtää	149	144
Savitaipale	338	332
Suomenniemi	67	67
Taipalsaari	251	245
Valkeala	599	568
Vuoksi	501	438
Yhteensä	7665	7236

Lähde: MTK:n jäsenrekisteri 11.1.2021

3.4. Liiton hallinto, toimihenkilöt ja tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

3.4.1. Johtokunta

Toimintavuoden liiton johtokunnan jäsenet ja heidän yhteystietonsa olivat seuraavat:

Matti Seitsonen	puheenjohtaja	0500 753 763
Janne Kainulainen	varapuheenjohtaja	050 309 4865
Juuso Ahvonen	jäsen	050 505 5008
Aleksi Kivelä	jäsen	040 755 0413
Kari Klaavu	jäsen	0400 983 554
Juha Muuronen	jäsen	040 507 8341
Rauno Pekkola	jäsen	040 701 4226
Anni Simola	jäsen, maaseutunuoret	050 499 4092
Antti Särkkä	jäsen	050 356 6997
Riitta Torikka	jäsen	050 541 0411

MTK:n valtuuskunnan jäsenet:

Petri Hovi	MTK:n valtuuskunnan jäsen	0400 759 625
Helena Pesonen	MTK:n valtuuskunnan jäsen	040 760 2735
Ville Savelainen	MTK:n valtuuskunnan jäsen	0400 754 514
Jouni Aalto	MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	050 527 8670
Pekka Kärkäs	MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	050 352 4463

3.4.2. Eteläisten MTK-liittojen valiokunnat

MTK-Kaakkois-Suomi oli toimintavuonna mukana naapuriliittojen eli MTK-Hämeen, MTK-Uusimaan ja NSP:n (Nylands Svenska Producentförbund) kanssa yhteisissä valiokunnissa. Seuraavassa näkyy valiokunnittain Kaakkois-Suomen edustajan nimi ja MTK-yhdistys:

Lihavaliokunta (yhteisvaliokunta Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan kanssa)

Janne Kainulainen	Parikkala
Ville Savelainen	Iitti

Luomuvاليokunta

Mika Alaoutinen	Savitaipale
Rauno Pekkola	Ruotsinpyhtää

Maitovaliokunta (yhteisvaliokunta Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan kanssa)

Aleksi Kivelä	Kaakko
Riitta Torikka	Valkeala

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta

Helena Pesonen	Vuoksi
Riitta Torikka	Valkeala

Verovaliokunta

Pekka Vihtonen	Lappee
Matti Ahvonen	Joutseno

Peltokasvivaliokunta (yhteisvaliokunta Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan kanssa)

Pekka Helkala Lappee
Juha Muuronen, pj Kaakko
-toimivat myös viljakaupan tarkkailijoina

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta
Antti Suonio Lemi
Aleksi Kivelä Kaakko
Jouni Aalto MHY:n edustaja

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta
Juuso Ahvonen Joutseno
Jarmo Rautio Vuoksi
Pekka Vihtonen Lappee

Jäsenpalveluvaliokunta
Kari Klaavu Kymi-Pyhtää
Matti Seitsonen Anjalankoski
Jäsenpalveluvaliokunnan sihteerinä toimi Roosa Heikura

Kaakkois-Suomen metsävaliokunta
MTK-yhdistysten edustajat
Rauno Pekkola Ruotsinpyhtää
Matti Seitsonen Anjalankoski
Anni Simola Luumäki
Antti Särkkä Suomenniemi

Metsänhoitoyhdistysten edustajat
Eero Kivistö MHY Kymenlaakso
Jouni Muukka MHY Mänty-Saimaa
Pekka Kärkäs MHY Etelä-Karjala
Vesa Tylli MHY Kaakko

3.4.3. Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta

Toimintavuonna 2020 nuorten valiokunnan jäsenet olivat MTK-yhdistyksittäin seuraavat:

YHDISTYS	EDUSTAJA	VARAEDUSTAJA
Anjalankoski	Anni Villikka	Tiina Ihalainen
Elimäki	Mia Ylä-Outinen	Susanna Jukkara
Iitti	Kiira Ilmarinen	Tero Ampuja
Jaala-Kuusankoski	Janne Rouhiainen	Harri Matikainen
Joutseno	Heikki Pukero	Risto Sepponen
Kaakko	Jari Metso	Essi Lantta
Kymi-Pyhtää	Jouni Vilola	Ville Simola ja Tuomas Mattila
Lappee	Konsta Autio	Aleksi Järvenpää
Lemi	Antti Karhu	Henri Tuuliainen
Luumäki	Anni Simola	Timo Töyrylä
Parikkala	Aki Makkonen	Janne Kainulainen
Ruotsinpyhtää	<i>Ei edustajaa</i>	<i>Ei varaedustajaa</i>
Savitaipale	Anna-Kaisa Kouvo	Juho Lapatto

Suomenniemi	Tomi Punkka	<i>Ei varaedustajaa</i>
Taipalsaari	Jouni Kivistö	Simo Vitikainen
Valkeala	Tommi Hasu	Heini Peräkylä
Vuoksi	Juho Tuuha	Henri Vento

Nuorten valiokunnan sihteerinä toimi Roosa Heikura.

3.4.4. Tilin- ja toiminnantarkastajat

Liiton tilintarkastajana toimi KPMG ja toiminnantarkastajana maatalousyrittäjä Juhani Laihia.

3.4.5. Toimitilat

MTK-Kaakkois-Suomella on toimistot Kouvolassa Maa- ja Metsätalossa osoitteessa Hovioikeudenkatu 16 sekä Lappeenrannassa Viljelystalossa osoitteessa Pormestarinkatu 6 B. Toimitiloja ovat käyttäneet asiakastapaamisiin myös Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA:n asiamiehet. Lisäksi MTK metsälinjan aluepäälliköllä on toimitila Kouvolan toimistolla.

3.4.6. Toimihenkilöt

Liiton toimihenkilöt vuonna 2020 olivat:

Toiminnanjohtaja Tuula Dahlman
Asiantuntija Roosa Heikura
Kenttäpäällikkö Eeva Saarikorpi

3.4.7. Edustajat MTK:ssa

Toimintavuonna 2020 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valtuuskunnassa:

Matti Seitsonen, liiton puheenjohtaja, Anjalankoski
Petri Hovi, Lappee
Helena Pesonen, Vuoksi
Ville Savelainen, Iitti

3.4.8. MTK:n valiokunnat

Toimintavuonna 2020 liitolla oli seuraavat edustajat MTK:n valiokunnissa:

Jäsenpalveluvaliokunta:
Matti Seitsonen

Perunaverkosto:
Susanna Suonio, varapuheenjohtaja

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta:
Aleksi Kivelä, varajäsen
Jouni Aalto, MHY Kymenlaakso, varajäsen

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta:
Pekka Vihtonen

3.4.9. Tuottajayhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit

Tuottajayhdistysten hallinnossa ovat toimineet yhdistyksittäin seuraavat henkilöt:

Yhdistys	Puheenjohtaja	Sihteeri
Anjalankoski	Heini Mäkelä	Sanna Seitsonen
Elimäki	Jarno Sakkara	Raija Mettälä
liitti	Tero Kiviaho	Anu Soikkeli
Jaala-Kuusankoski	Janne Rouhiainen	Leena Väärälä-Vesa
Joutseno	Pasi Parvinen	Kari Pettinen
Kymi-Pyhtää	Olli Marttila	Timo Vanhala
Lappee	Pekka Helkala	Hanna Puolakka
Lappeenranta	Jari Makkonen	Eeva Saarikorpi
Lemi	Henri Tuuliainen	Anu Helkala
Luumäki	Anni Simola	Jarmo Strandman
Kaakko	Aleksi Kivelä	Maria Heinvoio
Parikkalan seutu	Aki Makkonen	Mia Saukkonen
Ruotsinpyhtää	Rauno Pekkola	Jukka Penttilä
Savitaipale	Jouni Muukka	Juho Lapatto
Suomenniemi	Jussi Karhula	Pekka Halinen
Taipalsaari	Ilpo Kolhonen	Sari Kantonen
Valkeala	Esa Seppälä	Matti Kousa
Vuoksi	Helena Pesonen	Heikki Liukkonen

4. Vuoden 2020 toiminta

4.1. Edunvalvonta

Muutosten vuosi

Viime vuosi oli poikkeuksellinen koronapandemian takia. Reagointi koko järjestössä oli kuitenkin kiitettävän ketterää. Laadimme heti keväällä koronaan varautumisen toimintaohjeet maatilayritysten varautumiseen. Edunvalvonta jatkui aktiivisena, mutta muutti muotoaan ja suurin osa toiminnasta siirtyi verkkoon. Kokouksia ja muita yhteyksiä hoidettiin pääosin Microsoft Teamsin ja muiden sähköisten kanavien kautta. Liiton kevätkokous siirtyi poikkeuksellisesti kesäkuulle ja järjestettiin etäkokouksena, syyskokous pidettiin hybridimuotoisena joulukuussa. Isona asiakokonaisuutena käsiteltiin MTK:n järjestöuudistukseen liittyvä liiton sääntöjen ja jäsenmaksujen uudistus. Nämä hyväksyttiin molemmissa kokouksissa, ja tulevat käyttöön 2021. Uusi jäsenrekisteri- ja jäsenpalvelualusta Oiva sekä siihen kytkeytyvät uudet jäsenpalvelut on tarkoitus lanseerata vaiheittain vuoden 2021 aikana.

Kausityövoima

Koronapandemian takia ulkomaisen kausityövoiman normaali maahantulo pysähtyi koko maassa. Liitto oli aloitteellinen ja yhteiset toimet työvoiman saamiseksi tiloille aloitettiin alueella välittömästi yhteistyössä viranomaisten kanssa. MTK vaikutti aktiivisesti uuden yhtiön, Töitä Suomesta Oy:n, perustamiseen. Sen tarkoituksena on hoitaa maatalojen työvoiman välitystä ja sujuvoittaa myös kotimaisen työvoiman saatavuutta.

Valkoposkihanhet

Eduskunnan ympäristövaliokunta järjesti toimintavuoden keväällä kuulemisen, johon liiton edustajana toiminnanjohtaja Tuula Dahlman kutsuttiin mukaan. Tilaisuudessa esitimme konkreettisia toimenpide-ehdotuksia valkoposkihanhasta aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi, ja nämä luvattiin ministeriön taholta mahdollisimman pikaisesti hoitaa eteenpäin. Loppuvuotta kohti mentäessä voimme todeta, että valtionhallinto ei tässä onnistunut tavoitteidensa mukaisesti.

Maakuntavaikuttaminen

Hyvä yhteistyö Etelä-Karjan ja Kymenlaakson liittojen kanssa jatkui. Olimme vahvasti vaikuttamassa molemmissa maakunnissa maakuntatason ohjelmiin ja kaavoihin, kuten EU:n elpymisrahaohjelmiin. Painotimme EU-rahojen hyödyntämistä maaseudun elinvoimaa edistäviin hankkeisiin, mm. infraan (tiestö, laajakaistat) tehtäviin investointeihin ja biokaasuun.

Osallistuimme kummassakin maakunnassa hiilineutraaliuuteen tähtääviin kokonaisuuksiin, esimerkiksi 'Hiilineutraali Kymenlaakso' -ohjelman laatimiseen. Näissä valmisteluissa ja liiton kannanotoissa toimimme esille, että edustamamme maaseudun elinkeinot on nähtävä mahdollisuuksina ja ratkaisijoina, ei uhkina. MTK julkaisi oman biodiversiteettiohjelman sekä vesiohjelman jo aiemmin tehdyn ilmasto-ohjelman jatkoksi. Kesällä MTK julkaisi maatalouden ilmastotiekartan. Luken tekemä tiekartta on osa TEM:n toimialatiekartoja ja siinä kiinnitetään huomiota resurssitehokkaaseen pellon ja turvemaiden käyttöön sekä hiilensidonnan tehostamiseen.

Yhteiseurooppalainen maatalousuudistus (CAP) eteni toimintavuonna. Liittona olimme osaltamme mukana MTK:n tekemässä yhteisessä valmistelutyössä. Saimme maatalouden rahoituksen turvattua. Mainittakoon myös, että tukikatko ei ole pakollinen ja mm. nautojen korvamerkkisanktiointiin saatiin muutos. Alueellisen maaseutuohjelman valmistelua jatkettiin yhteistyössä Kaakkois-Suomen ELY:n ja muiden yhteistyötahojen ja sidosryhmien kanssa.

Viestintä

Aktiivista viestintää kuluttajille ja päättäjille jatkettiin. Viestinnässä olemme liitossakin siirtyneet entistä enemmän sähköiseen viestintään. MTK:n uusi viestintästrategia hyväksyttiin viime vuonna. Se tähtää myös aiempaa vahvempaan viestinnän digitalisaatioon ja vuorovaikutukseen jäsenistön kanssa. Koronan vaikutusta oli, että ruokahuollon ja huoltovarmuuden toimivuus ja sen turvaaminen korostui viime vuonna. Tutkimustenkin mukaan kuluttajien ymmärrys lisääntyi ja tuki kotimaiselle maataloudelle vahvistui. Myönteisinä alueellisina viestinnän onnistumisina voidaan mainita paikallis- ja maakuntalehdissä julkaistut kirjoitukset maatalouden merkityksestä. Esimerkinomaisesti mainittakoon, että Etelä-Karjalassa maakuntalehti nosti pääkirjoitustasolla maatalojen kannattavuuden turvaamisen esille ja totesi, että kotimaista tuotantoa tarvitaan (Anne Kokkonen/Etelä-Saimaa 18.10.2020 'Maatalouden kipukohta on yhä kannattavuus').

4.2. Koulutukset ja tapahtumat

Toimintavuonna järjestettiin lukuisia jäsenkoulutuspäiviä ja osallistuttiin erilaisiin kuluttajatapahtumiin:

Viljelijöiden hyvinvointipäivä	Kotka	18.1.
Verokoulutus	Kouvola	21.1.
Verokoulutus	Lappeenranta	22.1.
Viljelijätilaisuus kasvinviljelytiloille	Kouvola	27.1.
Samassa veneessä -tilaisuus	Hamina	28.1.
Viljelijöiden hyvinvointipäivä	Lappeenranta	1.2.
Samassa veneessä -tilaisuus	Kausala	12.2.
MTK-yhdistysten luottamushenkilökoulutus	Vierumäki	13.-14.2.
Samassa veneessä-tilaisuus	Parikkala	17.2.
Myllymäen ulkoilupäivä	Joutseno	7.3.
Maaseutunuorten kevätparlamentti	Tampere	21.-22.2.
Välitä Viljelijästä-verkoston tapaaminen	Luumäki	12.3.
Maaseutunuorten keskiviikkokahvit	verkossa	alkoi keväällä
MTK:n jäsenillat	verkossa	alkoi keväällä
Oiva-jäsenpalvelualusta koulutustilaisuudet	verkossa	alkoi keväällä
Järjestöuudistuksen aloitustilaisuus	Teams	3.4.
Yhdistysten sihteerien koulutus	Teams	7.4.
Yhdistysten ympäristövastaavien koulutus	Teams	16.4.
Yhdistysten yrittäjävastaavien koulutus	Teams	17.4.
Tuki-info EU-avustajille	Teams	22.4.
Liiton kevätkokous	Teams	3.6.
Koululaisten ja päiväkotien tilavierailut	Etelä-Karjala ja Kymenlaakso	kevät ja syksy
Yrittäjän päivä	Lappeenranta	4.9.
Lähihuokamessut	Elimäki	12.-13.9.
Maatilan yhtiöittäminen - jäsenkoulutus	Kouvola	6.10.
MTK:n yhdistysten luottamushenkilökoulutus	Anjala	14.10.
Maaseutunuorten syysparlamentti	Lappeenranta, Teams	6.-7.11.
Välitä Viljelijästä-verkoston tapaaminen	Teams	11.11.
Työnantajakoulutus maatilayrityksille	Teams	17.11.
Yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien koulutus	Teams	18.11.
Liiton syyskokous	Luumäki/Teams	2.12.
Maaseutunuorten joulutulet		22.12.

4.3. Kuluttajatyö

Koronapandemia aiheutti useiden kuluttajatilaisuuksienkin peruuntumisia. Koululaisvierailuja järjestettiin kuitenkin useilla tiloilla, rajoitteita ja viranomaisohjeita noudattaen. Noin 500 koululaista ja päiväkotilasta pääsi tutustumaan maatilan toimintaan ja eläimiin vuoden aikana.

Lähiaruokamessut järjestettiin 12.-13.9.2020 kuten aiemminkin, ulkoilmatapahtumana. MTK-Kaakkois-Suomi osallistui messuille ja arvuutti osastollaan kuluttajia elintarvikkeiden alkuperämerkinnöistä.

Vaikka korona rajoitti kuluttajatahtumien järjestämistä, saatiin sen sijaan keskusliiton lanseeraama uusi Kokkaa kotimaista-ruokakasvatusmalli kentälle käyttöön. MTK-Kaakkois-Suomen alueella kaksi yhdistystä (Lemi ja Anjalankoski) toteutti Kokkaa kotimaista -kampanjan paikallisen koulun kanssa. Kokkaa kotimaista -kuluttajatyön kehittämistä ja käytäntöön vientiä jatketaan vuoden 2021 aikana. Malli on saanut paljon kiitosta kouluilta, ja jatkossa toivotaan kaikkien yhdistysten mukaantuloa Kaakkois-Suomessakin.

MTK-Kaakkois-Suomi teki kuluttajaviestintää ja julkaisi tiedotteita mm. kotimaisen ruuan tuotannon merkityksestä, ruuan laadusta ja kuluttajien roolista tuottajien tukena. Alla oleva kannanotto (Tuula Dahlman ja Vesa Kallio) julkaistiin useissa alueella ilmestyvissä lehdissä.

”Kotimaisen syöminen on hyvä teko

Lihantuotantoon liittyvää keskustelua Suomessa on syytä laajentaa. Maatalouden tuotantotavat ja olosuhteet ovat erilaiset eri puolilla maailmaa. Suomella on erityisiä vahvuuksia naudanlihan tuotannossa.

Kotimaista valkuaiskasvituotantoa ja viestintää kotimaisten kasvisten käytön puolesta tulee lisätä. Nämä eivät ole joko-tai vaan sekä-että -kysymyksiä. Kotieläintuotanto ja kasvinviljely tarvitsevat toisiaan monestakin syystä, mm. eläinten tuottaman lannan vuoksi.

Ilmasto-olojemme takia kotieläintuotanto on pohjoisimmilla alueilla lähes ainoa vaihtoehto ja Suomessa järkevää mm. runsaiden vesivarojen vuoksi.

Naudanlihan tuotanto vaatii runsaasti vettä. Suomessa vesilähtöjen määrä lihakiloa kohti on kuitenkin vain puolet siitä, mitä maailmalla keskimäärin. Lisäksi teurastettu nauta hyödynnetään kokonaan, jolloin tästäkin voidaan ottaa puolet pois.

Suomessa vettä sataa vuoden aikana enemmän kuin sitä haihtuu. Suomalainen käyttää vain pari prosenttia vuodessa käytettävissä olevasta vedestä, kun taas joissain maissa vastaava prosentti on yli sata. Meiltä ei vesi ole loppumassa. Lähes puolet vedenkulutuksestamme syntyykin ulkomailla tuontituotteiden kautta.

Kaikesta tuotannosta aiheutuu kasvihuonekaasupäästöjä. Maataloustuotannossa kyse on kuitenkin ihmiselle välttämättömästä ruoan tuotannosta.

Maaperään jäävää hiilen määrää tutkitaan parhaillaan monessa tutkimushankkeessa. Meidänkin alueella on useita maataloja, jotka ovat mukana näissä. Olisi vastuutonta tehdä kauaskantoisia päätöksiä maatalouden osalta ilman tutkittua tietoa.

Naudat ovat tärkeitä perinnebiotooppien hoitajia. Kasvien ja ravinteiden poistaminen reheviltä rannoilta nautojen avulla vaikuttaa myönteisesti linnustoon, kalastoon ja moniin hyönteis- ja perhoslajeihin.

Syömällä kotimaista et syö toisten pöydässä etkä juo toisten kaivosta. Syömällä kotimaista tiedät, mitä suuhusi laitat ja mistä ruokasi on peräisin. Syömällä kotimaista parannat kotimaan työllisyyttä, vaihtotasetta ja ylläpidät elävää maaseutua. Vaikutukset ovat hyvin konkreettisia: jos jokainen suomalainen ostaisi kuukaudessa kymmenellä eurolla enemmän suomalaisia tuotteita, syntyisi maahamme vuositason 10 000 työpaikkaa (Suomalaisen Työn Liitto). Syömällä kotimaista teet hyvän teon joka päivä.”

4.5. Kannanotot ja tiedotteet

MTK-Kaakkois-Suomen nettisivuilla:

21.1.20 Kotimaisen syöminen on hyvä teko

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/kotimainen21012020>

23.3.20 MTK-Kaakkois-Suomen lausunto Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmasta

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/lausunto-merenhoitosuunnitelman-seurantaohjelma>

3.4.20 Maanomistajat peräävät hirvikantatavoitteiden saavuttamista

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/hirvikantatavoite03042020>

26.5.20 Esitys valkuposkikihanhien aiheuttamista vahingoista

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/esitys-valkuposkikihanhien-aiheuttamista-vahingoista>

3.7.20 Etelä-Karjalan selviytymissuunnitelma

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/etela-karjalan-selviytymissuunnitelma>

6.7.20 Lausunto Lappeenrannan kaupungin ilmasto-ohjelmasta 2021-2030

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/lausunto-lappeenrannan-kaupungin-ilmasto-ohjelmasta-2021-2030>

1.9.20 Tiejärjestelyt Suomen Rehun Kotkan tehtaalle

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/tiejarjestelyt-suomen-rehu>

4.9.20 Kaivoslakia uudistettaessa kaivettava riittävän syvältä

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/kaivoslakiuudistus04092020>

15.10.20 Lausunto: Mäntlahden, Pyötsaaren, Rakilan ja Lelun oikeusvaikutteinen osayleiskaava

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/lausunto-mantlahti-pyotsaari-rakila-lelu>

20.10.20 MTK-Kaakkois-Suomen, MTK-Etelä-Savon, MTK-Keski-Suomen, MTK-Pohjois-Karjalan MTK-Pohjois-Savon esitys MTK:n johtokunnalle

https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/yhteisesitys_johtokunnalle20102020

30.10.20 Hallituksen esitysluonnos rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/esitysluonnos-rauhoitettujen-korvauksesta>

16.11.20 Lausunto Vekaranjärvi-Pesäntäjärvi rantaosayleiskaavaluonnokseen

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/lausunto-vekaranjarvi-pesantajarvi>

3.12.20 Syyskokouksen kannanotto

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/syyskokouksen-kannanotto-ja-tiedote>

18.12.20 Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, täydentävä kuuleminen

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/-/maisema-kuuleminen>

Lisäksi seuraavat:

9.1.2020 Kannanotto Melan kirjelmään paikallisyksikkörakenteesta

27.3.2020 Kannanotto Kymenlaakson maakuntakaava 2040 ehdotuksesta

5.5.2020 Lausunto Etelä-Karjalan 2. vaihemaakuntakaavaluonnokseen

26.5.2020 Toimenpide esitys Ympäristöministeriölle: Valkoposkihanhen aiheuttamat vahingot ovat vitsaus Itä- ja Kaakkois-Suomen maataloille

2.6.2020, YM. Valkoposkihanhi on siirrettävä metsästyslain piiriin ja sen aiheuttamat vahingot korvattava täysimääräisesti

Kommentit, Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus

16.9.2020 MTK-Kaakkois-Suomen kommentit MTK:n toimintasuunnitelmaan

Kommentit Merialuesuunnitelmaan, Suomenlahti

29.10.2020 Hallituksen esitysluonnos rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta

4.6. Liiton kokoukset

Liiton kevätkokous pidettiin 3.6.2020 Teams-yhteydellä. Kokoukseen osallistui 41 henkilöä, joista varsinaisia kokousedustajia 33 henkeä.

Liiton syyskokous pidettiin 2.12.2020 hybriditapahtumana Luumäen kunnantalolla ja Teams-yhteydellä. Kokoukseen osallistui 49 henkilöä, joista varsinaisia kokousedustajia 41 henkeä. Kokouksesitelmän piti MTK:n toiminnanjohtaja Jyrki Wallin.

4.7. Johtokunnan toiminta

Liiton johtokunta kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Lisäksi pidettiin kaksi sähköpostikokousta. Johtokunnan jäsenet osallistuivat aktiivisesti kokouksiin vuonna 2020:

				8.1.	6.3.	12.5.	8.9.	8.10.
Ahvonen Juuso				x			x	x
Kainulainen Janne				x		x	x	x
Klaavu Kari				x	x		x	
Kivelä Aleks				x	x	x	x	x
Muuronen Juha				x	x	x	x	x
Pekkola Rauno				x	x	x	x	x
Seitsonen Matti				x	x	x	x	x
Simola Anni				x	x	x	x	x
Särkkä Antti				x	x	x	x	x
Torikka Riitta				x	x	x	x	x
Hovi Petri		valtuuskunnan jäsen		x	x	x	x	x
Pesonen Helena		valtuuskunnan jäsen				x		x
Savelainen Ville		valtuuskunnan jäsen		x		x	x	x
Aalto Jouni		valtuuskunnan jäsen (MHY)		x			x	
Kärkäs Pekka		valtuuskunnan jäsen (MHY)			x	x		x

4.8. Edustus toimitelmissä ja hankkeissa

Maakunnalliset yhteistyöryhmät

- Kymenlaakson liiton yhteistyöryhmä MYR
- Etelä-Karjalan liiton yhteistyöryhmä MYR
- Kymenlaakson liiton ympäristöpoliittinen neuvottelukunta
- ELY-keskuksen viljelijäraati
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen neuvottelukunta
- Kaakkois-Suomen maaseutujaosto
- Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen vesienhoidon yhteistyöryhmä
- Kouvolan lomitushallinnon yhteistoimintaryhmä
- Parikkalan seudun lomitushallinnon yhteistyöryhmä
- Savitaipaleen lomitushallinnon yhteistyöryhmä
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän ammatillisen koulutuksen neuvottelukunta
- Kaakkois-Suomen metsäneuvosto
- Kaakkois-Suomen metsävaliokunta
- Etelä-Karjalan Työkunto Oy:n maatalouden yhteistyöryhmä
- Maatalouden työterveyshuollon yhteistyöryhmä, Pihlajalinna
- Maatalouden työterveyshuollon yhteistyöryhmä, Mehiläinen
- ProAgria Etelä-Suomi

Muut

- Maanomistajien Arviointikeskus Oy

- Myllykosken tilitoimisto
- ProTalous Oy
- Kouvolan Maatalo Oy
- Viljelystalo Oy
- Harjun Oppimiskeskus
- Lappeen keskusravirata
- Etelä-Karjalan yhteismetsän hoitokunta ja osakaskunta
- Huoltovarmuuskeskuksen alkutuotantopooli

Hankkeet

- Sääski-hankkeen seurantaryhmä
- Hinkua Etelä-Karjalaan-hankkeen seurantaryhmä
- Kylältä kylille, Kylähullun tapaan-hankkeen seurantaryhmä
- Luomu lentoon Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa seurantaryhmät
- Reima-hankkeen seurantaryhmä
- KaakonKantrin kiri-viestintähankkeen ohjausryhmä

5. Maaseutunuoret

Maaseutunuorten vuosi 2020 oli koronapandemian takia fyysisten tapahtumien osalta hiljainen.

Kevätparlamentti ehdittiin kuitenkin järjestää Tampereella 21.-22.2.2020. Tapahtuma alkoi valiokunnille suunnatulla osuudella, jonka jälkeen saatiin koulutusta tuotteistamisesta ja brändin rakentamisesta. Iltapäivällä oli vuorossa työpajoja oman valinnan mukaan. Ilta jatkui Tampereen keskustassa elävän musiikin ja ruokailun parissa. Lauantain koulutuksissa perehdyttiin dialogiin sekä omaan jaksamiseen. Kevätparlamenttiin osallistui Kaakkois-Suomesta kaksi henkilöä.

Myllymäen ulkoilupäivä järjestettiin 7.3. Laskettelemassa kävi noin 60 henkilöä. Lasketteluun lisäksi tapahtumassa oli mahdollisuus kokeilla lumiluistimia, Zorb-palloa, kisailia pulkkaillen sekä silittää kaverikoiria. Tapahtuman yhteistyökumppanit MHY-Etelä-Karjala, LähiTapiola Kaakkois-Suomi, Valmakauppa Lappeenranta, HKScan, MetsäGroup ja Valtra pystyttivät omat infopisteensä. Hissilipun lisäksi osallistujille oli perinteiset tarjoilut: makkaraa, munkkia, kahvia ja mehua.

Maaseutunuorille oli suunniteltu 26.8. tilaisuus ”Etelä-Karjalan tulevaisuus” Imatralla Hossukan Helmessä. Tulevaisuuden visioiden ideoinnin lisäksi ohjelmassa olisi ollut ruokailu ja saunomista, mutta tapahtuma jouduttiin perumaan vähäisen osallistujamäärän takia.

Syysparlamentti järjestettiin hybridinä 7.11. Kaakkois-Suomen maaseutunuorten valiokunta kokoontui Holiday Club Saimaalle, josta osallistuttiin etäyhteydellä syysparlamentin ohjelmaan. Kaakkois-Suomesta tapahtumaan osallistui 6 henkilöä. Syysparlamentin yhteydessä pidettiin myös pikkujoulut. Osallistujat saivat käyttää kylpylän palveluita, keilata ja kokeilla skumpajoogaa.

Maaseutunuorten kokoukset

Nuorten valiokunnan kevätkokous pidettiin 1.2. Holiday Club Saimaalla Lappeenrannassa, Viljelijöiden hyvinvointipäivän yhteydessä. Valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin Aki Makkonen. Kokoukseen osallistui 11 valiokunnan jäsentä.

Maaseutunuorten työvaliokunta kokoontui kolme kertaa. Kokoukset pidettiin Lappeenrannan toimistolla ja Luumäellä.

Syyskokous pidettiin 7.11. Holiday Club Saimaalla Lappeenrannassa. Kokoukseen osallistui 9 henkilöä.

6. Sektorikohtaiset katsaukset

6.1. Maaseutuyrittäjyys

MTK-Kaakkois-Suomella on edustus eteläisten liittojen (MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, SLC) elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnassa. Liiton edustajina ovat Rauno Pekkola (MTK-Ruotsinpyhtää) ja Juuso Ahvonen (MTK-Joutseno). Eteläisillä liitoilla on myös verovaliokunta, jossa MTK-Kaakkois-Suomen edustajina ovat Pekka Vihtonen (MTK-Lappee) ja Matti Ahvonen (MTK-Joutseno).

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta on käsitellyt vuoden 2020 kokouksessaan seuraavia asioita:

- maatilamatkailun kiinteistövero
- matkailun markkinointi Kaakkois-Suomessa kohtuullisella tasolla vrt. muut liitot
- koronaelvytys alueella, mihin toimenpiteisiin rahaa on saatavilla
- kausityövoima, Töitä Suomesta-kehitystyö jatkuu, alueelliset neuvojat alkuvuodesta 2021
- tieasiat: lisää rahoitusta saatava alemman tason tieverkon ylläpitoon ja kunnostukseen
- alueellisten elpymissuunnitelmien laadinta ja päätavoitteena niissä infran ja biotalouden kehittäminen

Eteläisten liittojen **verovaliokunta** käsittelee kokouksessaan seuraavia asioita:

Energiaverotus: Hallituksen energiaveron kiristys ei kiristä maatalouden harjoittajan verotusta. Energiaveromuutospaketti on nyt eduskunnassa. Se sisältää MTK:n kannalta muutaman tärkeän kohdan:

- Polttoöljynenergiaveron kiristys kohdentuu energiasisältöveroon (ei hiilidioksidiveroon)
- Maataloudessa käytetty energiasisältövero palautetaan maataloudenharjoittajalle
- Sähköveron palautus maataloudelle kasvaa samalla kun teollisuuden veroluokka II lasketaan minimiin

Kiinteistöverotusuudistus

- Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa on kirjaus siitä, että uudistuksessa kiinteistöverotusta ei laajenneta maa- ja metsätalousmaahan.

Hallitusohjelmassa on myös kirjaus maakuntaverosta

- Maakuntaverokomitea on parhaillaan pohtimassa asiaa
- Kukaan ei ole esittänyt maakuntaveroa liittyen tekeillä olevaan sote-uudistukseen
- MTK katsoo, että sote-uudistus ei saa aiheuttaa kokonaisveroasteen kiristymistä. Itse tuotettu sähkö ja sen siirrosta perittävä hinta herätti keskustelua valiokunnassa. Valiokunnan jäsenet toteavat, että siirrosta perittävä hinta tuottajalle on kohtuuttoman suuri.

Vuonna 2020 koronapandemia kuritti alueen yritystoimintaa. Osalle yrityksistä pandemia aiheutti suuria tulonmenetyksiä, esimerkiksi matkailuala koki kovia menetyksiä peruuntuneiden varausten aiheuttamien tulonmenetysten takia.

Yritystoiminnalle saatiin väliaikaista rahoitusta:

Alkutuotannon väliaikainen tuki auttaa maataloita ja maatalousalan yrityksiä, joiden taloudellinen tilanne on heikentynyt koronaviruspandemian aiheuttamien markkina- ja tuotantohäiriöiden takia. <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuet/valiaikaiset-tuet-koronapandemian-aiheuttamiin-talousvaikeuksiin/alkutuotannon-valiaikainen-tuki/>

Maaseudun yritysten väliaikainen tuki koronaviruspandemiasta johtuviin talousvaikeuksiin <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuet/valiaikaiset-tuet-koronapandemian-aiheuttamiin-talousvaikeuksiin/maaseudun-yritysten-valiaikainen-tuki/>

6.2. Peltokasvit

MTK-Kaakkois-Suomen edustajat eteläisten liittojen (MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, SLC) peltokasvivaliokunnassa olivat vuonna 2020 Juha Muuronen, pj. (MTK-Kaakko) ja Pekka Helkala (MTK-Laptee).

Valiokunnassa käsiteltiin ajankohtaisten asioiden lisäksi sopimustuotannon kehittämistä, viennin mahdollisuuksia, kylvösuunnittelun tärkeyttä, Viljatorin mahdollisuuksia ja Osuuskunta ViljaTavastian palveluja. Markkinoiden edistäminen niin kotimaassa kuin vientimarkkinoilla on tärkeää. Peltokasvivaliokunnassa käytiin keskustelua myös glyfosaatin käytön tulevaisuudesta ja luonnon monimuotoisuuden edistämisestä peltoviljelyssä. Valiokunta osallistui MTK:n peltokasvistrategia 2040 -valmisteluun.

MTK-Kaakkois-Suomi teki yhteistyötä ruoan vientihankkeiden kanssa. Farmers Grain Export- ja RuoKasvu-hankkeet järjestivät viljelijätilaisuuden, jossa osallistujat saivat viljan vientiin liittyvää tietoa. Tilaisuuden osallistujat tutustuivat Korian Viljavan viljavarastoon. Useita kaakkoissuomalaisia viljelijöitä osallistui Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR:n järjestämään Viljelijäseminaariin Hämeenlinnassa 11.2.2020 ja Kylvösiemensäätin siemenseminaariin 23.-24.1.2020 Helsingissä.

Kasvukausi 2020 oli poikkeuksellinen viljakasvustojen epätasaisen tuleentumisen osalta. Laadun vaihtelevuus vaikutti laatulisiin ja -vähennyksiin paljon. Syysviljojen laatu oli pääosin hyvä, epätasaisinta sadon tuleentuminen oli ohralla.

6.3. Maito

MTK-Kaakkois-Suomi on osallisena MTK:n eteläisten liittojen (MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, SLC) maitovaliokunnassa, jonka tehtävänä on seurata maitoalan tapahtumia ja tuotannon kehittymistä alueellaan. Maitovaliokunnan jäsenenä MTK-Kaakkois-Suomea edustivat Aleksi Kivelä (MTK-Kaakko) ja Riitta Torikka (MTK-Valkeala). Valiokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa ja käsittelee mm. seuraavia asioita:

- Maatalouspolitiikka ja Brysselin ajankohtaiset
- CAP-neuvottelut ja EU:n 2021-2027 RAHOITUSKEHYS (MFF) ja siirtymäkauden toimenpiteet ja rahoitus

- Green Deal, joka ulottuu kaikille elinkeinoelämän sektoreille, myös rakentamiseen, asumiseen ja liikenteeseen. Osana Green Dealia toteutetaan Farm to fork-strategia, jolla tavoitellaan maatalouden kestävyttä. Sen sisältönä on mm. lannoitteiden, antibioottien ja torjunta-aineiden käyttömäärien alentaminen, ratkaisu uusien jalostusmenetelmien problematiikkaan ja biodiversiteettistrategia.

Valiokunnassa keskusteltiin myös maatalouslomituksen ajankohtaisista asioista, koronapandemia on aiheuttanut jonkun verran lomien perumisia tiloilla ja samalla hankaloittanut lomien järjestämistä. Melan aloitteesta on alkaneet neuvottelut lomitushallinnon yksiköiden yhdistämisestä. Tavoitteena on yksikkökoko, joka hoitaisi 40 000 - 50 000 lomituspäivän hallinnoinnin.

Kaakkois-Suomen alueella neuvottelut aloitettiin Savitaipaleen ja Mikkelin lomitushallinnon yksiköiden kesken. Savitaipaleen yksikkö yhdistyy Mikkeliin vuoden 2021 alusta. Parikkalan yksikkö jatkaa neuvotteluja Mikkelin yksikön kanssa vuoden 2021 aikana.

Maidontuotanto Kaakkois-Suomessa on tilastojen mukaan vähentynyt edelleen, mutta samalla tehostunut. Tehokkuus näkyy alueella tuottajaa kohti tuotettujen litramäärien kasvuna, koko ELY-keskuksen alueella on tuottajaa kohti tuotettu maitoa keskimäärin 368 000 litraa (2019). Tulevaisuuden uskosta kertoo kuitenkin toteutetut navettainvestoinnit Kaakkois-Suomen alueella.

Lähde: https://stat.luke.fi/maito-ja-maitotuotetilasto-vuosi-2020_fi

Vuoden 2020 maidontuotantoa leimasi Valion päätös siirtyä sopimustuotantoon vuoden 2021 alussa. Hinnoitteluperusteet määräytyvät osuuskuntapohjaisesti jokaiselle tilalle oman tuotantomäärän mukaan. Tilan sopimusmäärään pystyy hakemaan korotusta, mikäli tila täyttää perusteet määrän korottamiseksi. Tällaisia ovat mm. maidon määrää vähentänyt heikko eläinterveys edeltävinä vuosina tai investointi, jonka maitoa lisäävä vaikutus ei ollut vielä toteutunut.

Kasvukauden puolesta vuosi 2020 oli merkittävästi parempi edeltäviin vuosiin verrattuna. Tilat saivatkin korjata kesän aikana hyviä ja laadukkaita rehusatoja ja kuivaheinäpoudatkin osuivat alueella pääosin kohdilleen.

Maidontuottajien arkeen koronan jyllääminen maailmalla ja Suomessa ei juuri vaikuttanut. Tiloilla työt oli tehtävä samaan tapaan kuin aina ennenkin ja suurimpia vaikutuksia oli varautumissuunnitelmien tekeminen, mikäli tartunta iskisi sekä tartunnan äärimmäinen välttely. Koronan positiivisin välitön vaikutus oli polttoaineiden ja lannoitteiden alas painunut hinta, joka antoi tiloille hieman liikkumavaraa kustannusten paineessa.

6.4. Liha

MTK-Kaakkois-Suomella on edustus alueellisessa lihavaliokunnassa, joka on yhteinen MTK-Uusimaan, MTK-Hämeen ja SLC:n kanssa. Lihavaliokunnan jäseniä ovat Janne Kainulainen (MTK-Parikkalan seutu) ja Ville Savelainen (MTK-litti).

Liha-alan ajankohtaisia asioita kuluneella vuodella olivat mm. seuraavat:

Vuoden 2021 alusta syntyvillä nautaeläimillä toisen korvamerkin on oltava elektroninen. Uudistus koskee 1.1.2021 ja sen jälkeen syntyviä vasikoita.

Nautarekisterin uudistaminen etenee ja käyttöönoton aikataulu vahvistunee alkuvuodesta 2021. Uudistuksen keskeisiä tavoitteita on säilyttää eläintenpitäjillä nykyiset sähköiset ilmoitusväylät ja

”yhden luukun” periaate, jolloin tuotosseurannan kautta ilmoitetut tapahtumat tulisivat siirtymään myös nautarekisteriin.

80 % Suomen naudanlihantuotannosta on kytköksissä maitotiloille. Lehmämäärän väheneminen ja sen myötä vasikkamäärän väheneminen ovat isoja haasteita. Vasikoiden määrä suhteessa kasvatuspaikkoihin on liian vähäinen. Vasikkahaaste tiedostetaan sekä maito- että nautasektoreilla.

Eläinten hyvinvointikorvauksen valmistelu: Korvauksen pohjalle tulee tilakohtainen hyvinvointisuunnitelma, joka tulee olla kaikilla hyvinvointikorvaukseen sitoutuvilla tiloilla.

Korona on nostanut lihan osalta kulutuksen kotimaisuusastetta. Naudanlihan kohdalla suuri menestyjä on ollut jauheliha. Naudanlihan tuotanto- ja kulutusennuste on tälle vuodelle noin 3 % alhaisempi kuin viime vuonna.

Turpeen käyttö maataloudessa on noussut pinnalle turpeen energiakäyttöön liittyvän kritiikin myötä uudella tavalla. Turpeen saatavuus nautasektorille on tärkeä. Emolehmäsektorin kasvu tarkoittaa kasvua myös turpeen tarpeessa. Turpeella on nautasektorilla merkitystä myös eläinten hyvinvoinnin kannalta, erityisesti vasikoiden kohdalla.

Vasikoiden kuljetuslain muutos on valmisteilla. Sen mukaan alle 100 km kuljetuksissa kuljetuskelpoisuus määriteltäisiin parantuneen navan sijaan iän perusteella. Ikärajaksi on esitetty 8 vuorokautta. Yli 100 km kuljetuksissa edelleen säilyisi 10 päivän kuljetusikärajoite.

Koronan suhteen tilanne on Suomessa naudanlihasektorilla suhteellisen stabiili, mutta tilallisia kehoitetaan yhä varautumaan sairastumiseen kirjallisilla työohjeilla, varahenkilöillä ja tekemällä valtuutuksia asioiden hoitamiseen.

Saksasta löydettiin ensimmäinen ASF-tartunnan saanut villisika 10.9.2020 ja uusia tapauksia on tullut kymmeniä lisää.

Liha-ala on huolissaan ostorehun hintojen noususta. Maailman markkinoilla raaka-aineiden hinnat ovat kovassa nousussa. Tämä tulee vaikuttamaan toimialan kannattavuuteen lähitulevaisuudessa heikentävästi.

Kansalaisaloite susien kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisesta julkaistiin 1.9. Susivahinkoja on lammastiloilla ollut tänä vuonna poikkeuksellisen paljon, arvion mukaan noin 30 tapausta laidunkauden aikana. Vahinkorekisteri ei ole julkinen, eikä sinne tule kaikki vahingot, mutta rekisteriä kuitenkin käytetään perusteena vahinkojen vaikutusten ja kokonaisuuden arvioinnissa. MTK kannustaa jäseniä hakemaan tukea petoaitauksiin.

Lihantuotanto Kaakkois-Suomessa noudattaa volyymiltaan koko maan tuotannon kehitystä. Kaakkois-Suomessa toimii myös lihatiloja, jotka myyvät tilan tuotteita suoraan kuluttajille, esimerkiksi suoraan tilalta, Reko-renkaan kautta tai toimittamalla pienteurastamolla teurastettu liha vähittäiskauppaan.

6.5. Luomu

Liiton edustajina eteläisten liittojen luomuvaliokunnassa olivat Rauno Pekkola (MTK-Ruotsinpyhtää) ja Mika Alaoutinen (MTK-Savitaipale).

Luomutuotanto jatkaa vahvaa kasvua Kaakkois-Suomessa. Luomuvallottuja tiloja oli vuonna 2020 Kaakkois-Suomessa 304 kpl. Peltoa on luomutuotannossa yli 21 000 ha. Se on 16,1 % Kaakkois-Suomen peltoalasta. Kaakkois-Suomessa on luomukotieläintiloja 52 kpl.

Luomu-tilat ovat keskimääräistä suurempia, keskikoon ollessa n. 72 ha.

Luomutuotteiden kysyntä hiipui samalle tasolle kuin edellisenä vuotena. Koronapandemia on vaikuttanut myös luomun kysyntään. Tuottajahinnat laskivat edelliseen vuoteen verrattuna. Viljoilla pudotus on ollut reilu, n. 35 %. Puhdaskauran kysyntä jatkaa kasvuaan. Iso osa luomukaurasta viedään Keski-Eurooppaan.

Suosituin kasvi luomutiloilla on nurmi. Sitä on n. 35 % luomualasta. Puitavista kasveista suosituin on kaura, lähes 3000 ha. Muita viljoja ja hennettä ja härkäpapua on yhteensä saman verran kuin kauraa. Lisäksi on jonkun verran rypsiä.

Luomukotieläimistä suosituin on muniva kana. Mehiläisiä on kappalemäärissä vielä enemmän, pesiä on 48 kpl luomuvalvonnassa. Muut luomueläimet ovat märehijöitä. Kaakkois-Suomessa ei ole yhtään luomusikalaa.

Vaikka luomun markkina kasvaa, kasvaa tuotanto kovempaa, mikä on aiheuttanut markkinoiden tukkeutumisen. Toinen merkittävä markkinoihin vaikuttanut asia on viimekeväinen Liperin myllyn palo. Sen takia Pohjois-Karjalasta on tullut markkinoille enemmän viljaa kuin aikaisemmin ja kaakkoissuomalaiselle luomuviljalle on tarvinnut myös etsiä uusia markkinoita.

Kaakkois-Suomessa ammattikorkeakoulu XAMK on toteuttanut Luomu Lentoon-hanketta, minkä tavoitteena on kehittää luomun tulevaisuutta Kaakkois-Suomessa. Myös MTK-Kaakkois-Suomi osallistui hankkeeseen.

6.6. Ympäristö- ja maapoliitiikka

Eteläisten liittojen (MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, SLC) yhteisessä ympäristö- ja maapoliittisessa valiokunnassa on edustus MTK-Kaakkois-Suomesta, edustajina olivat Aleks Kivelä (MTK-Kaakko) ja Kari Klaavu (MTK-Kymi-Pyhtää). Valiokunta käsitteli kokouksissaan mm. maan lunastusasioita, sähkölinjojen sijoittumissuunnitelmia, maakuntakaavojen ehdotuksia ja muita alueiden ajankohtaisia maapoliittisia asioita. Maapoliitiikan kannalta tärkeiden lakivalmistelujen kulkua seurataan tiiviisti, mm. kaivoslaki, maankäyttö- ja rakennuslaki ja lunastuslaki.

Valtakunnallisia vesienhoitosuunnitelmia (2022-2027) päivitetään alueilla, työ saadaan päätökseen vuoden 2021 aikana. Vuoden 2020 lopulla vesienhoitosuunnitelmista on meneillään kuulemiskierros, johon liitto antaa lausuntonsa. Paikallisiin vesienhoidon yhteistyöryhmiin on osallistunut MTK-Kaakkois-Suomen edustajina Juha Muuronen (MTK-Kaakko) ja Juuso Ahvonen (MTK-Joutseno). Vesienhoidon suunnitelmien tavoitteena valtakunnallisesti on vesien hyvä tila. Kaakkois-Suomen aluetta koskee Kymijoki-Suomenlahti- ja Vuoksen vesienhoitosuunnitelma.

MTK laati oman vesiohjelman vuoden 2020 aikana, ohjelma julkaistaan vuoden 2021 alussa. Ohjelma antaa askelmerkkejä vesien suojeluun maa- ja metsätalouden näkökulmasta.

Vuonna 2020 julkaistiin myös MTK:n luonnon monimuotoisuusohjelma (https://www.mtk.fi/documents/20143/173095/MTK_luonnonmonimuotoisuusohjelma_A5_1603_WEB.pdf/ce7a7d9e-a4f8-5c2f-f2d6-c1f44539bba6?t=1584343590289) ja ilmastotiekartta, joka sai ansaittua julkisuutta mediassa.

MTK-Kaakkois-Suomi on antanut vuoden aikana useita lausuntoja ja kannanottoja alueen kaavaehdotuksiin ja ympäristöä koskeviin suunnitelmiin.

6.7. Sosiaalipolitiikka

Eteläisten liittojen osaamis- ja hyvinvointivaliokunnassa Kaakkois- Suomea edustivat Helena Pesonen (MTK-Vuoksi) ja Riitta Torikka (MTK-Valkeala). Valiokunta piti kaksi kokousta, joista ensimmäisessä paneuduttiin maaseudun tukihenkilöverkostoon ja toisessa oli sosiaali- ja terveysministeriön edustaja kertomassa lomituspäiväpalvelulain uudistuksesta.

Maaseudun tukihenkilöverkko toimii edelleen joka puolella maata, vapaaehtoisia tukihenkilöitä on tällä hetkellä 180. Työtä tehdään puhelimitse, netissä toimivassa TUKINET -palvelussa sekä joskus myös henkilökohtaisissa tapaamisissa.

Merkittävä henkistä hyvinvointia tukeva taho on myös Melan Välitä Viljelijästä -hanke, jossa kehitetty varhaisen välittämisen malli koettaa saada vaikeuksissa olevat viljelijät oikean avun piirin mahdollisimman aikaisin. MTK-Kaakkois-Suomi tekee yhteistyötä Välitä Viljelijästä-hankkeen kanssa. Alkuvuodesta järjestettiin Viljelijöiden hyvinvointipäivät Kotkassa ja Lappeenrannassa. Hyvinvointipäiviin osallistui yhteensä lähes sata viljelijää. Päivien yhteistyökumppanina toimi myös William ja Ester Otsakorven Säätiö.

Viljelijöiden hyvinvoinnista huolehdittiin myös työterveyspalveluiden kautta. Viljelijät ovat kuitenkin kokeneet, että työterveyspalveluiden henkilökunnan asiantuntemus ammattikunnan asioihin on heikentynyt palveluiden yhdistyessä suuremmiksi yksiköiksi.

Suurinta keskustelua sosiaalipolitiikan saralla aiheutti lomitus. Tuottajia huolestuttaa nykyisessä kehityksessä erityisesti ammattitaitoisten kokoaikaisten lomittajien saatavuus. Sosiaali- ja terveysministeriössä lomituspäiväpalvelu nähdään erittäin tärkeänä osana suomalaisten viljelijöiden sosiaaliturvaa ja se onkin lähtökohtana syksyllä aloitetussa lomituspäiväpalvelulain uudistuksessa. Hyvin konkreettinen ja tärkeä linjaus oli myös se, että osakeyhtiöinä toimivien tilojen viljelijät ovat ja tulevat olemaan loma-oikeutettuja. Vuoden aikana myös haudattiin ajatus tilakohtaisesta loma-oikeudesta.

Vuoden 2020 aikana Kaakkois-Suomen lomitushallinnon yksiköistä Savitaipale aloitti neuvottelut liittymisestä Mikkelin lomitushallinnon paikallisyksikköön. Yhdistyminen on osa suurempaa kokonaisuutta, Melan toimesta pyritään suurempiin hallinnon yksiköihin tulevaisuudessa ja tämä tulee näkymään tulevina vuosina myös Kaakkois-Suomen paikallisyksiköissä.

7. Liiton talous

Dokumentit ovat toimintakertomuksen liitteenä.

8. Jäsenpalvelut

MTK-Kaakkois-Suomella on edustus sekä keskusliiton jäsenpalveluvaliokunnassa (Matti Seitsonen) että eteläisten liittojen vastaavassa valiokunnassa, jossa edustajina Matti Seitsonen (MTK-Anjalankoski), Kari Klaavu (MTK-Kymi-Pyhtää). Valiokuntien tehtävänä on käsitellä jäsenpalveluihin liittyviä asioita.

Jäsenmaksu-uudistus

MTK:n valtuuskunnan syyskokouksessa päätettiin uusista jäsenmaksuperusteista. Vastedes saman kokoista tilaa hallinnoivat jäsenet maksavat valtakunnallisesti samantasoista maksua riippumatta tilan

sijainnista. MTK-yhdistykset päättävät tulevaisuudessa ainoastaan yhdistyksen perusmaksusta. Jäsenmaksu-uudistuksessa MHY ja MTK-yhdistysten jäsenmaksut kerätään yhteisellä laskutuksella.

Oivan kehitystyö ja käyttöönoton valmistelu

Oiva-jäsenpalvelualustan kehitystyö jatkui koko vuoden 2020 ajan. Kehitystyötä ovat tehneet keskusliiton asiantuntijat ja myös yhdistysten luottamushenkilöt pääsivät Oivan kehitystyöhön mukaan. Oivan jäsentietojen eheyttäminen on ollut valtava urakka sekä Oiva-tiimille että yhdistysten sihteereille. Oivan tilannekatsauksia seurattiin verkossa viikoittaisilla Oiva-kahvihetkillä ja palaverissa. Oivan kehittäminen jatkuu vielä vuonna 2021.

Koulutukset

MTK:n koulutusstrategia valmistui vuonna 2020. Strategian tavoitteet:

MTK tarjoaa jäsenilleen monimuotoista ja asiantuntevaa koulutusta, johon rivijäsenten on helppo osallistua. Vuonna 2020 järjestettiin useita koulutuksia ja webinaareja, verkkokoulutukset madalsivat osallistumiskynnystä.

MTK-koulutuksesta kehitetään vahvemmin jäsenpalvelua. Koulutuksen sisällön kärki kohdistuu ammatillisen osaamisen vahvistamiseen, vaikuttajataitojen lisäämiseen ja luottamushenkilötaitoihin.

MTK-Hankinnat

Osana järjestöuudistusta on toimintansa aloittanut MTK Hankinnat Oy, joka neuvottelee uusista jäseneduista. MTK Hankinnat yhdisti maatalousyrittäjä- ja metsänomistajajäsenten ostovoiman ja voi tämän ansiosta saada aiempaa huomattavasti parempia jäsenetusopimuksia ja edullisempia hintoja jäsenille.

MTK- ja MHY-jäsen saa rahanarvoisia alennuksia. Jäsenen kannalta jäsenetujen käyttö säilyy ennallaan, myyjä tarkistaa henkilön MTK- tai MHY-jäsenyyden etua myöntäessään. Jotkut edut saa käyttöönsä vain Y-tunnuksella. Mitä enemmän etuja käytetään, sitä paremmin pystytään jatkossa etuja tarjoamaan.

Jäsenetusopimuksia on jo yli 20 yhteistyökumppanin kanssa.

Lisätietoa internet-sivuilta:

<http://www.mtk.fi/jasenyys/jasenedut>

<https://kaakkois-suomi.mtk.fi/web/mtk-kaakkois-suomi/jasenedut>

<https://www.mtkhankinnat.fi/>

Töitä Suomesta Oy

Viime vuonna koronaviruksen aiheuttama kausityövoimapula uhkasi laajalti maaseudun yritysten toimintaedellytyksiä. Huhtikuussa 2020 perustettu Töitä Suomesta Oy sai paljon julkisuutta kriisin ratkojana. Yhtiön järjestämät tilauslennot sekä yrityksille tarjoama neuvonta olivat keskeisessä asemassa siinä, että viime kauden haasteista selvitettiin kohtuudella. Töitä Suomesta-palvelun kohderyhmänä olivat kaikki maaseudun työnantajat ja työnhakijat. Koronakriisin yhä jatkuessa palvelu auttaa edelleen kausityövoiman saannissa.

9. Liiton johtokunnan 2021 yhteystiedot

Liiton johtokunta järjestäytyi tammikuun 2021 kokouksessaan. Vuoden 2021 johtokunnan puheenjohtajat ja jäsenet ovat seuraavat:

Matti Seitsonen, puheenjohtaja	puh. 0500 753 763
Janne Kainulainen, varapuheenjohtaja	puh. 050 309 4865
Juuso Ahvonen, jäsen	puh. 050 505 5008
Aleksi Kivelä, jäsen	puh. 040 755 0413
Kari Klaavu, jäsen	puh. 0400 983 554
Juha Muuronen, jäsen	puh. 040 507 8341
Rauno Pekkola, jäsen, maaseutuyrittävävastaava	puh. 040 701 4226
Anni Simola, jäsen, maaseutunuorten edustaja	puh. 050 499 4092
Antti Särkkä, jäsen	puh. 050 356 6997
Riitta Torikka, jäsen	puh. 050 541 0411
Petri Hovi, MTK:n valtuuskunnan jäsen	puh. 0400 759 625
Helena Pesonen, MTK:n valtuuskunnan jäsen	puh. 040 760 2735
Ville Savelainen, MTK:n valtuuskunnan jäsen	puh. 0400 754 514
Jouni Aalto, MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	puh. 050 527 8670
Pekka Kärkäs, MTK:n johtokunnan jäsen, MTK:n valtuuskunnan jäsen (MHY)	puh. 050 352 4463